

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

**Γ. Αηδονίδης, Χ. Γραΐδης, Δ. Δημητριάδης, Κ. Γιαννακάκης,
Γ. Τσώνης, Α. Μαλακούδης, Τ. Χριστοφορίδου**

- 1 Κλινική Euromedica- «Κυανούς Σταυρός», Θεσσαλονίκη**
- 2 Ελληνικό Ινστιτούτο Καρδιαγγειακών Παθήσεων**

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Disclosures

None

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

- Σκοπός
- Περιστατικά
- Βιβλιογραφία
- Προβληματισμοί
- Συμπεράσματα

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Σκοπός

« Σκοπός της παρουσίασης είναι η ανάδειξη ενός σπάνιου φαινομένου, της σοβαρής στεφανιαίας νόσου σε νεαρές γυναίκες»

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

Περιστατικό 1:

- Νέα γυναίκα 44 , παρουσιάζεται με στηθάγχη (CCS III-IV), 2012
- Καπνίστρια
- ΗΚΓ: κ.φ.
- Τεστ κόπωσης: Διακοπή στα 3min με αναπαραγωγή των συμπτωμάτων και ΗΚΓ – αλλοιώσεις στο κάτω πλάγιο (ST κατασπάσεις μέχρι 2mm)

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

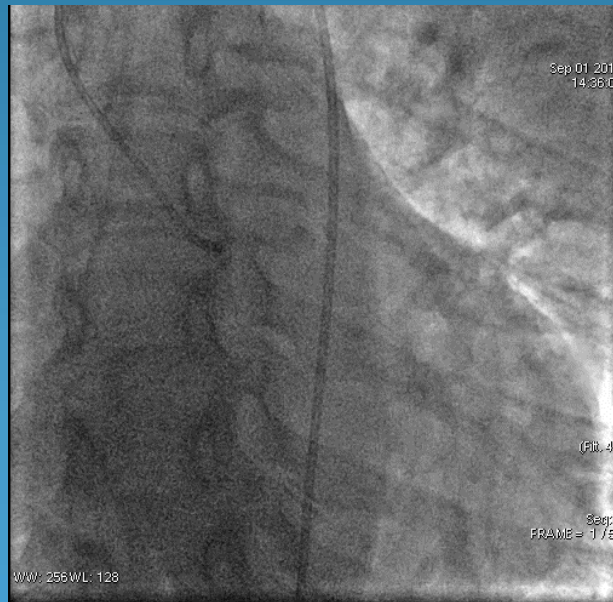
Περιστατικό 1: Στεφανιογραφία

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

Περιστατικό 1: Στεφανιογραφία

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

Περιστατικό 1: Στεφανιογραφία

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

Περιστατικό 1:

CABG → LIMA → LAD

RIMA → OM1, Radialis PDA

Ομαλή μετεγχειρητική πορεία, εξιτήριο.

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

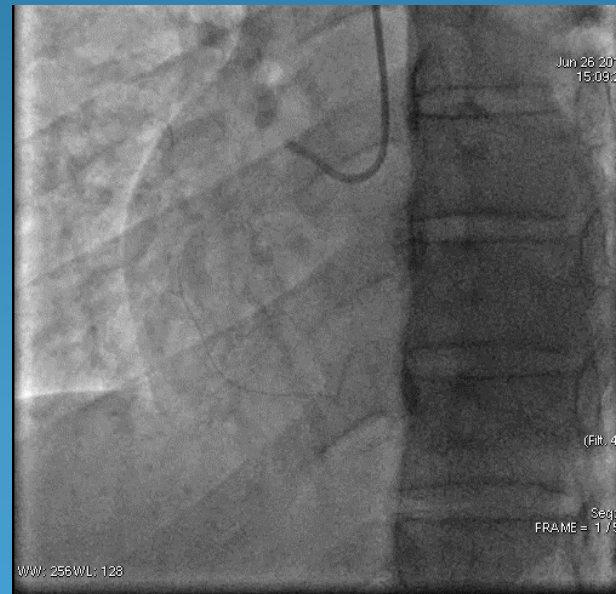
Περιστατικό 2:

- Νέα γυναίκα 40 , παρουσιάζεται με στηθάγχη (CCS III-IV), 2017
- Καπνίστρια
- ΗΚΓ: κ.φ.
- Τεστ κόπωσης: Διακοπή στα 4min με αναπαραγωγή των συμπτωμάτων και ΗΚΓ – αλλοιώσεις στο κάτω πλάγιο (ST κατασπάσεις μέχρι 2mm)

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

Περιστατικό 2: Στεφανιογραφία

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

Περιστατικό 2: Στεφανιογραφία

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

Περιστατικό 2: Στεφανιογραφία

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Περιστατικά

Περιστατικό 1:

CABG → RIMA → LAD

RIMA → OM1

Ομαλή μετεγχειρητική πορεία, εξιτήριο.

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Στατιστική σειράς:

Σε σειρά 653 ασθενών:

Και 15 χειρουργεία γυναικών για αορτοστεφανιαία παράκαμψη, αντικατάσταση βαλβίδας, μόνο 2 ήταν <50ετών με μονήρη βλάβη στελέχους.

Αντίστοιχα υπήρχαν 8 αγγειοπλαστικές ανδρών και 4 χειρουργεία

Αορτοστεφανιαίας παράκαμψης με νόσο 3 αγγείων <50 ετών .

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Στατιστική σειράς:

Οι άνδρες < 50 ετών με CAD ήταν στο 1,8% των στεφανιογραφιών.

Οι γυναίκες < 50 ετών με CAD ήταν στο 0,02% των στεφανιογραφιών.

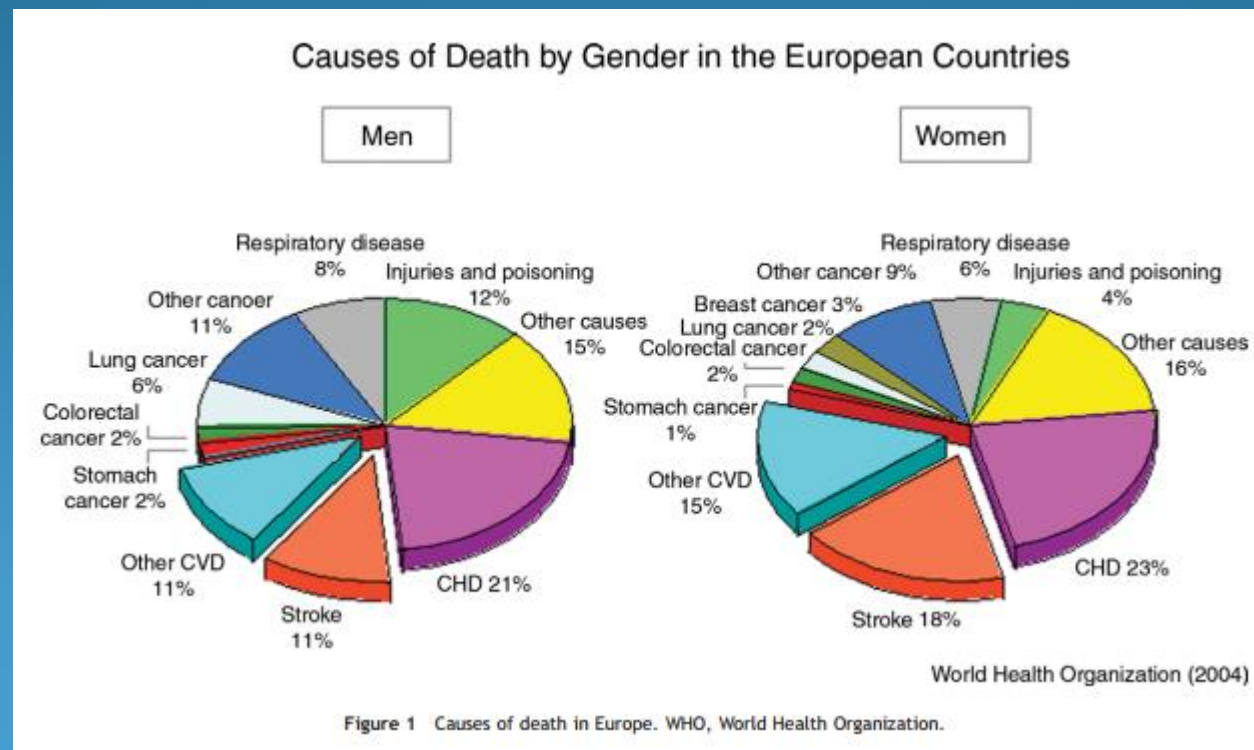
Οι άνδρες σε αναλογία 6: 1 παρουσίασαν περισσότερη CAD με MVD.

(με αναλογία 2:1 θεραπευτικής μεθόδου)

Οι γυναίκες <50 ετών αντιμετωπίστηκαν όλες με CABG.

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

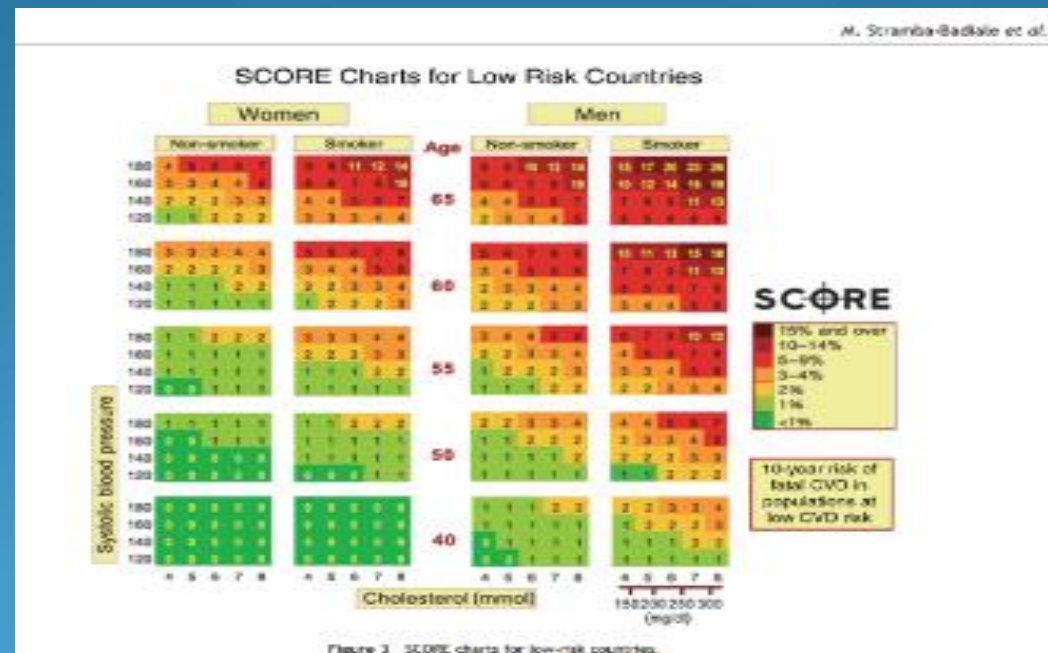
Βιβλιογραφία

Cardiovascular disease in women: a statement for the policy conference of the European Society of Cardiology. M.S. Badiale et al. EHJ (2006); 27: 994-1005

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Βιβλιογραφία

Cardiovascular disease in women: a statement for the policy conference of the European Society of Cardiology. M.S. Badiale et al. EHJ (2006); 27: 994-1005

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Βιβλιογραφία

Am Heart J. 1987 Aug;114(2):413-9.

Metabolic risk factors for coronary heart disease in women: perspective from the Framingham Study.

Kannel WB.

Abstract

In over 30 years of surveillance of 2873 women, 574 developed initial clinical manifestations of CHD. A number of antecedent metabolic risk factors proved atherogenic, including blood lipids, glucose tolerance, uric acid, and menopause. Serum total cholesterol predicts as strongly in women as in men. The predictive power of cholesterol is strengthened when the total cholesterol is partitioned into its atherogenic LDL and protective HDL fractions. Contrary to the case in men, triglyceride may be a contributor to risk in older women. A total-to-HDL cholesterol ratio exceeding 7.5 equalizes the risk in men and women. Impaired glucose tolerance also eliminates the female CHD risk advantage over men, conferring a three-fold increased risk. Serum uric acid, although lower in women than in men, is equally predictive in the sexes. Central obesity confers an increased CHD risk in women and predisposes to diabetes, hyperuricemia, hypertension, and an unfavorable LDL/HDL cholesterol ratio. A combination of obesity, low HDL cholesterol, and impaired glucose tolerance predisposes especially. Age-adjusted risk of CHD is increased two- to threefold compared to pre menopausal women, even when induced surgically without removing the ovaries. It is not clear whether post menopausal estrogen replacement eliminates this excess risk. Fibrinogen is higher in women than in men, and is increased with hypertension, diabetes, hypercholesterolemia, high hematocrit, and cigarette smoking. At any level of multivariate risk, fibrinogen added to the CHD risk in women.

Το ινωδογόνο είναι αυξημένο σε καπνίστριες, ορμονικό προφίλ σαφώς παίζει ρόλο

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

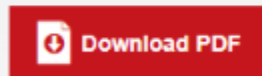
Βιβλιογραφία

CLINICAL INVESTIGATION AND REPORTS

Sex Differences in Hospital Mortality After Coronary Artery Bypass Surgery

Evidence for a Higher Mortality in Younger Women

Viola Vaccarino, Jerome L. Abramson, Emir Veledar, William S. Weintraub

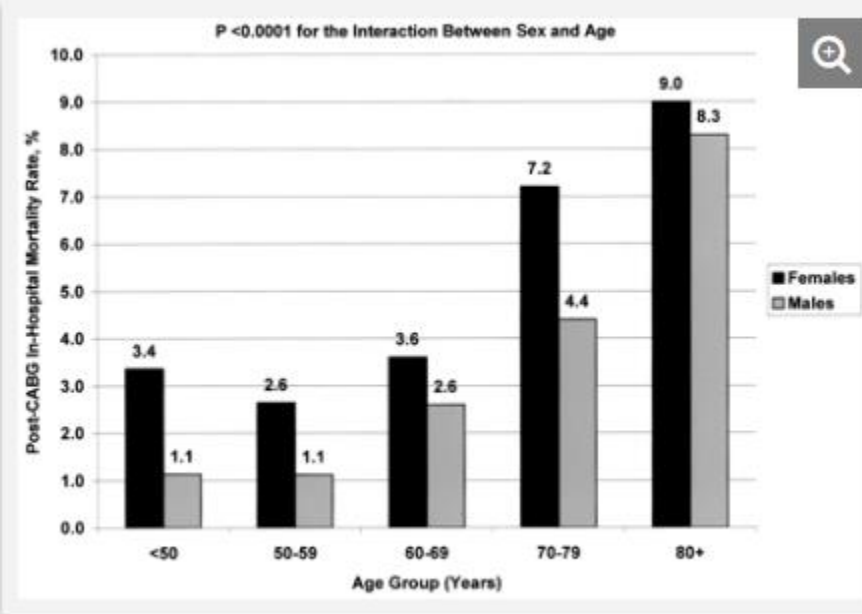

DOI <https://doi.org/10.1161/hc1002.105133>
Circulation. 2002;105:1176-1181
Originally published February 18, 2002

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Βιβλιογραφία

Πιθανοί μηχανισμοί:

- Έντονη φλεγμονώδης αντίδραση
- Ορμονικό προφίλ
- Πιο σοβαρή νόσος
- Μικρά αγγεία

Το ερώτημα παραμένει καθώς λίγα τα περιστατικά

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Βιβλιογραφία

Στην πλειοψηφία των περιστατικών κάτω από 50 ετών
Πιο συχνή αιτία είναι το τσιγάρο στις γυναίκες για την εμφάνιση στεφανιαίας νόσου

Women and smoking , a report of the surgeon general
MMRW Recomm. Rep. 2002; 51:1-30

Βιβλιογραφία

ORIGINAL ARTICLE

Geographical Difference of the Interaction of Sex With Treatment Strategy in Patients With Multivessel Disease and Left Main Disease

A Meta-Analysis From SYNTAX (Synergy Between PCI With Taxus and Cardiac Surgery), PRECOMBAT (Bypass Surgery Versus Angioplasty Using Sirolimus-Eluting Stent in Patients With Left Main Coronary Artery Disease), and BEST (Bypass Surgery and Everolimus-Eluting Stent Implantation in the Treatment of Patients With Multivessel Coronary Artery Disease) Randomized Controlled Trials

Yohei Sotomi, Yoshinobu Onuma, Rafael Cavalcante, Jung-Min Ahn, Cheol Whan Lee, David van Klaveren, Robbert J. de Winter, Joanna J. Wykrzykowska, Vasim Farooq, Marie-Claude Morice, Ewout W. Steyerberg, Seung-Jung Park, Patrick W. Serruys

DOI <https://doi.org/10.1161/CIRCINTERVENTIONS.117.005027>
Circulation: Cardiovascular Interventions. 2017;10:e005027
Originally published May 11, 2017

Βιβλιογραφία

Original Article

Angiographic prevalence and pattern of coronary artery disease in women

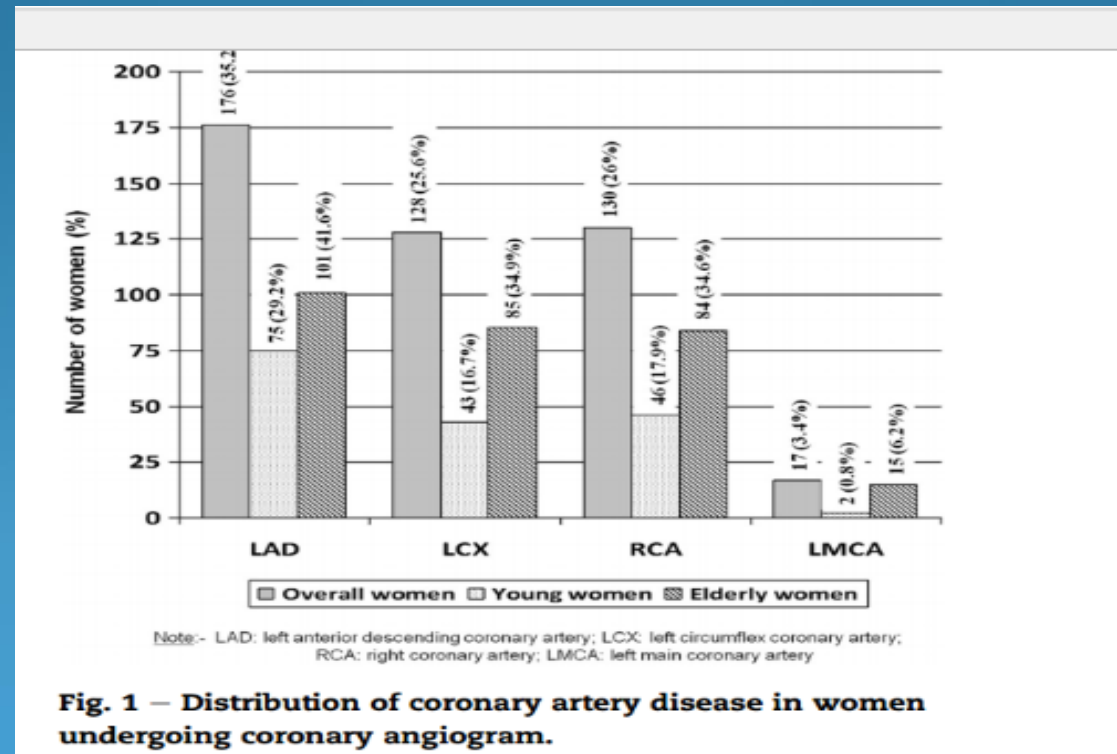
Babu Ezhumalai^{a,}, Balachander Jayaraman^b*

^a *Department of Cardiology, Sri Venkateshwaraa Medical College Hospital and Research Centre, Puducherry, India*

^b *Department of Cardiology, Jawaharlal Institute of Postgraduate Medical Education and Research, Puducherry, India*

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Βιβλιογραφία

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Βιβλιογραφία

CORONARY HEART DISEASE IN WOMEN: A CHALLENGE FOR THE 21ST CENTURY

Maria Cecília Solimene

doi: 10.1590/S1807-59322010000100015

Solimene MC. Coronary heart disease in women: a challenge for the 21st century. *Clinics*. 2010; 65(1):99-106.

Heart disease is the first killer of women in the modern era, regardless of age, race and of ethnicity, although its prevalence rises after menopause. Modern women have professional and housewife responsibilities, consume excess of fat and carbohydrates, smoke, do not exercise regularly and do not have enough time to rest. This situation leads to overweight, dyslipidemia, arterial hypertension, impaired glucose tolerance and diabetes. Women do not often participate in preventive studies and still undergo less intensive and invasive evaluation and treatment for chest pain when compared to men. However, the rate of coronary death is twice higher in women than in men after myocardial infarction and revascularization procedures. The objective of this review is to analyze the main gender differences regarding symptoms, diagnosis, management and prognosis of coronary heart disease and to discuss the influence of hormonal replacement therapy in the prevention of cardiovascular disease in postmenopausal women.

KEYWORDS: Women; Coronary disease; Diagnosis; Prognosis; Hormone therapy.

Women deserve careful evaluation for coronary symptoms even though some diagnostic methods are less accurate in women than in men

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Προβληματισμοί

- Οι παραδοσιακοί παθοφυσιολογικοί μηχανισμοί δεν μπορούν να εξηγήσουν τη νόσο του στελέχους στις νέες γυναίκες
- Η έλλειψη τυχαιοποιημένων μελετών δυσκολεύει τη σαφή οριοθέτηση κατεθυντήριων γραμμών
- Υπάρχει γεωγραφική ετερογένεια στην εμφάνιση και στην πρόγνωση

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Συμπεράσματα

- ✓ Η νόσος του στελέχους δεν θα πρέπει να θεωρείται απίθανη σε νέες γυναίκες
- ✓ Το κάπνισμα προφανώς αυξάνει τον κίνδυνο σε συνδυασμό με ορμονικό προφίλ και κινητοποίηση υπερπηκτικότητας στο αίμα
- ✓ Προσοχή στην κλινική εκτίμηση νέων γυναικών
- ✓ Χρειάζεται οργάνωση σε βάση δεδομένων τέτοιων περιστατικών που θα αναδείξουν τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης κλινικής, παθολοανατομικής και παθοφυσιολογικής οντότητας.

Σοβαρή στεφανιαία νόσος- Ισοδύναμο στελέχους σε νεαρές γυναίκες

Ευχαριστώ